R O M Â N I A
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECŢIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ŞI FISCAL
Dosar nr. 12757/2/2010

Sentinţa civilă nr. 7785
Şedinţa publică din 20.12.2011
Curtea constituită din:
Preşedinte: Alina Şuţu
Grefier: Miron-Cornel Olaru

Pe rol se află pronunţarea asupra cererii de chemare în judecată formulate de reclamantul CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII în contradictoriu cu pârâtul MORÂNDĂU DOREL.

Dezbaterile au avut loc în şedinţa publică din 29.11.2011 şi au fost consemnate în încheierea de şedinţă de la acea dată, care face parte integrantă din prezenta hotărâre, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera şi pentru a acorda părţilor posibilitatea de a depune concluzii scrise, a amânat pronunţarea la 06.12.2011, 13.12.2011 şi la data de azi, 20.12.2011.

C U R T E A ,

Asupra cauzei de faţă constată următoarele:

Prin cererea înregistrată pe rolul acestei instanţe la data de 24.12.2010, reclamantul CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII a solicitat a se aprecia asupra calităţii de colaborator al Securităţii în ceea ce îl priveşte pe pârâtul MORÂNDĂU DOREL.

Motivează reclamantul că, prin cererea nr. P 5359/06/10.11.2006, adresată CNSAS de către Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, se solicita, în temeiul fostei legi 187/1999 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea poliţiei politice comuniste, verificarea în ceea ce îl priveşte pe pârât, în calitate de şef al catedrei de Sociologie din cadrul Facultăţii de Ştiinţe, Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, cerere care este legală, ţinând cont de faptul că la data intrării în vigoare a prezentei ordonanţe, verificările prevăzute de lege demarate în urma solicitării invocate, se aflau în derulare, potrivit art. 33 alin. 1 şi a art. 3 lit. s) din OUG nr. 24/2008.

Arată că, astfel cum rezultă din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/I/497/16.02.2010, pârâtul Morândău Dorel a fost recrutat, în anul 1977, pentru încadrarea informativă a bibliotecii Astra, unde activa în calitate de bibliotecar. A avut numele conspirativ „ROTARU”/„V.ROTARU”. „Ulterior a devenit membru P.C.R., fapt pentru care din anul 1983 este folosit în calitate de sursă cu aprobare”. Pentru această perioadă de colaborare a primit numele conspirativ „MARINESCU”/„V. MARINESCU”/„MARINESCU VASILE”.

Astfel, faţă de prevederile art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008 aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 293/2008, solicită reclamantul a se aprecia asupra calităţii pârâtului de colaborator al Securităţii analizându-se materialele reţinute în Nota de Constatare nr. DI/I/497/16.02.2010.

Precizează reclamantul că, pentru colaborarea prin furnizare de informaţii trebuie îndeplinite cumulativ două condiţii.

În ce priveşte prima condiţie, ca informaţiile furnizate Securităţii, indiferent sub ce formă, să se refere la activităţi sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist, în nota informativă furnizată la data de 02.04.1977 pârâtul a informat următoarele: „Într-una din primele zile ale lunii martie, într-o discuţie, d-l D. L C. a prezentat discuţiile de la postul de radio <Europa Liberă> despre înmormântarea unui filozof ceh. Cu acest prilej d-l D. a informat şi despre PAUL GOMA. Între alţii, la discuţie au mai participat şi V. C, MORÎNDĂU DOREL şi tov. I. de la Controlul financiar. S-a discutat în special despre faptul că lui PAUL GOMA nu-i pot face nimic tocmai datorită publicităţii pe care <Europa Liberă> a făcut-o în jurul cazului.”

Menţionează reclamantul că este de notorietate faptul că, înainte de anul 1989, postul de radio „Europa Liberă” a avut în permanenţă o poziţie anticomunistă, fiind atent

monitorizat de organele de Securitate. În acest context, audierea şi eventual colportarea ştirilor transmise de acest post de radio, reprezenta o atitudine potrivnică regimului comunist. De asemenea, este cunoscută activitatea disidentă a lui Paul Goma şi faptul că organele de Securitate aveau în atenție pe cei care îl susţineau direct sau indirect prin colportarea ştirilor despre manifestările sale anticomuniste.

În susţinerea acţiunii, se mai reţine şi nota informativă furnizată de către pârât la data de 26.07.1983: „M V. S. - scriitor, originar din judeţul SIBIU. A lucrat o vreme la revista ASTRA din Braşov, apoi după apariţia romanului <Viaţa spre ziuă> a fost scos (după propriile afirmaţii fără a i se da vreo explicaţie!) mutat la Biblioteca judeţeană Braşov, actualmente lucrează la serviciul bibliografic. Romanul lui, <Viaţa spre ziuă>, (comentat favorabil la postul de radio Europa Liberă) s-a vândut imediat. Acum are un alt roman, care, refuzat de câteva edituri, se pare - potrivit afirmaţiilor sale - că va apare la editura Cartea Românească. În luna august <1983> doreşte să întreprindă o călătorie în străinătate (Occident)." Informaţiile furnizate de către pârât au fost trimise spre exploatare către Direcţia I şi Inspectoratul Judeţean Braşov.

Deci, conchide reclamantul, prima condiţie impusă de legiuitor în constatarea calităţii de colaborator, este asigurată.

Continuă reclamantul că şi cea de-a doua condiţie, ca informaţiile prevăzute la punctul 1 să vizeze îngrădirea drepturilor si libertăţilor fundamentale ale omului, este asigurată deoarece nu se poate reţine că furnizarea unor informaţii de asemenea natură nu a fost făcută conştient, având reprezentarea clară a faptului că relatări ca cele prezentate anterior nu rămâneau fără urmări. Altfel spus, prin furnizarea acestor informaţii, pârâtul a conştientizat că asupra persoanei la care s-a referit în delaţiunile sale se pot lua măsuri de urmărire şi verificare (încălcarea dreptului la viaţă privată) şi, prin urmare, a vizat această consecinţă.

Informaţiile furnizate de pârât au vizat îngrădirea dreptului la viaţă privată prevăzut de art. 17 din Pactul Internaţional cu privire la Drepturile Civile şi Politice şi a dreptului la libertatea de exprimare şi libertatea opiniilor prevăzut de art. 28 din Constituţia României din 1965, coroborat cu art. 19 din Pactul Internaţional cu privire la Drepturile Civile şi Politice.

În drept, s-au invocat art. 3 lit. s), art. 2 lit. b), art. 8 lit. a), art. 11 alin. 1, art. 33 alin. 1 ale OUG nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securităţii, aprobată cu modificări şi completări prin Legea 293/2008, coroborate cu art. 31 alin. 2 şi art. 35 alin. 5, lit. a) din Regulamentul de organizare şi funcţionare al CNSAS adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, şi dispoziţiile art. 112 C.p.civ.

Pârâtul Morândău Dorel a formulat întâmpinare pentru termenul din 05.04.2011, solicitând respingerea acţiunii, ca neîntemeiată.

Arată că, din cuprinsul înscrisului „Raport" întocmit de Serviciul Român de Informaţii-Secţia de Informaţii Sibiu/Biroul B1 la data de 13.12.1990 rezultă că recrutarea s-a făcut la data de 31.03.1983, şi nu în anul 1977. Astfel, susţinerea din Nota de constatare că ar fi colaborat sub numele conspirativ „Rotaru" în perioada 1977-1979 reprezintă o simplă alegaţie.

Motivează că raportul întocmit de SRI este cel mai credibil dintre înscrisurile depuse de reclamant, iar Nota de constatare a Direcţiei de Investigaţii a CNSAS nu constituie un mijloc de probă pentru acţiunile în constatare. Nu există nicio dovadă printre înscrisurile exhibate de instituţia reclamantă că „Rotaru V" sau „Rotaru Vasile" ar fi fost „Morândău".

În nota informativă din 02.04.1977, atribuită sursei „Rotaru" şi care a fost reprodusă parţial în acţiune, se comentează că „Între alţii, la discuţie au mai participat şi V.C., Morîndău Dorel şi tov. I. de la Controlul financiar". Astfel, ar fi ridicol să se considere că informatorul „Rotaru" se „turna" pe el însuşi.

De asemenea, niciun raport, referat de analiză sau orice alt înscris nu explică pentru ce informatorul Rotaru şi-a încetat activitatea în 1979 pentru a o relua în anul 1983.

Mai arată pârâtul că nu sunt întrunite condiţiile prevăzute de legislaţia deconspirării, pentru că nu orice relaţie cu Securitatea şi nu orice furnizare de informaţii către ofiţerii acesteia nu atrage automat atribuirea calificativului de „colaborator" în înţelesul legislaţiei deconspirării.

Selectându-se înscrisurile ce însoțesc, prin acțiunea introductivă se rețin ca întrunind condițiile deconspirării doar două note informative, una din 02.04.1977, aparținând informatorului Rotaru, care nu este Morândău, și altă notă din 26.07.1983. Niciuna dintre cele două note nu conțin informații care să aibă cele două caracteristici prevăzute de lege drept condiții cumulative ale deconspirării.

Mai arată pârâtul că acțiunea reclamantului contravine art. 53 din Constituția României și garantării europene a drepturilor și libertăților și vizează nejustificat restrângerea drepturilor și libertăților fundamentale pe care i le garantează Constituția și statutul de cetățean european.

Analizând actele depuse la dosar și susținerile părților în raport de prevederile legale incidente, Curtea reține următoarele:

Instanța nu reține apărările pârâtului privind actele semnate sub numele conspirativ „Rotaru".

Din raportul nr. 150/24.06.1988, întocmit de I.J. Sibiu-Securitate rezultă că pârâtul a fost recrutat ca informator în 1977, pentru încadrarea informativă a bibliotecii „Astra", unde lucra ca bibliotecar. Ulterior a devenit membru PCR, fapt pentru care din anul 1983 „este folosit în calitate de sursă cu aprobare".

Faptul că pârâtul s-a referit în nota din 02.04.1977 la el însuși folosind persoana a III-a nu poate fundamenta altă concluzie.

Informatorii își ascundeau adevărata identitate, semnând notele de relații sub nume conspirative. Faptul că pârâtul a menționat prezența sa la o discuție între persoanele despre care declară nu înseamnă că este exclus ca Morândău Dorel să fie aceeași persoană cu cea care a semnat nota sub numele „Rotaru".

Notele de relații semnate „Rotaru" și „Marinescu" au aceeași grafie. Pârâtul nu a declanșat procedura falsului cu privire la notele scrise și semnate „Rotaru".

De la data recrutării sale (1977-1979, 1983-1990) pârâtul a dat mai multe note ce cuprind informații care nu vizează încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Reclamantul a apreciat că cele două note prezentate în acțiune ar fi de natură să justifice aplicarea dispozițiilor art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008.

În nota informativă datată 02.04.1977 (fila 58 dosarul instanței), se relatează următoarele: „Într-una din primele zile ale lunii martie, într-o discuție, d-l D. L C. a prezentat discuțiile de la postul de radio <Europa Liberă> despre înmormântarea unui filozof ceh. Cu acest prilej d-l D. a informat și despre PAUL GOMA. Între alții, la discuție au mai participat și V. C, MORÎNDĂU DOREL și tov. I. de la Controlul financiar. S-a discutat în special despre faptul că lui PAUL GOMA nu-i pot face nimic tocmai datorită publicității pe care <Europa Liberă> a făcut-o în jurul cazului."

Ascultarea emisiunilor postului de Radio „Europa Liberă" și colportarea celor auzite au fost considerate în mod constant ca atitudini potrivnice regimului comunist, informarea organelor de securitate despre aceste activități încadrându-se în rigorile legii.

Împrejurarea că gravitatea încălcării este redusă, dat fiind faptul că un mare număr de persoane asculta acest post de radio și discuta despre cele auzite, respectiv faptul că aceasta este singura informație ce se poate încadra în prevederile art. 2 lit. b), nu poate sta la baza respingerii acțiunii.

Legiuitorul nu condiționează constatarea calității de colaborator de gravitatea încălcării și nici de gradul colaborării.

În hotărâre este reținută situația de fapt ce stă la baza constatării calității de colaborator, și aceasta este adusă la cunoștința publicului.

Având în vedere dispozițiile art. 2 lit. b teza I din O.U.G. nr. 24/2008, conform cărora prin „colaborator al Securității" se înțelege „persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului", apreciind că informațiile furnizate de pârât prin nota sus menționată fac referire la atitudini care sunt potrivnice regimului comunist, *vizând îngrădirea drepturilor și libertăților*

fundamentale ale omului- dreptul la viaţă privată, Curtea va admite acţiunea şi va constata calitatea de colaborator a pârâtului.

În ce priveşte Nota informativă datată 26.07.1983, în care se relatează: „M V. S. - scriitor, originar din judeţul SIBIU. A lucrat o vreme la revista ASTRA din Braşov, apoi după apariţia romanului <Viaţa spre ziuă> a fost scos (după propriile afirmaţii fără a i se da vreo explicaţie!) mutat la Biblioteca judeţeană Braşov, actualmente lucrează la serviciul bibliografic. Romanul lui, <Viaţa spre ziuă>, (comentat favorabil la postul de radio Europa Liberă) s-a vândut imediat. Acum are un alt roman, care, refuzat de câteva edituri, se pare - potrivit afirmaţiilor sale - că va apare la editura Cartea Românească. În luna august <1983> doreşte să întreprindă o călătorie în străinătate (Occident).", Curtea reţine că împrejurarea că persoana vizată doreşte să întreprindă în luna august o călătorie în occident nu relevă o atitudine potrivnică regimului comunist, de vreme ce nu sunt date care să indice intenţia de a emigra.

PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII,
HOTĂRĂŞTE

Admite acţiunea formulată de reclamantul CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII, cu sediul în Bucureşti, str. Matei Basarab nr. 55-57, în contradictoriu cu pârâtul MORÂNDĂU DOREL, domiciliat în Şelimbăr,........................ ...., judeţul Sibiu.

Constată calitatea pârâtului de colaborator al Securităţii.

Cu recurs în termen de 15 zile de la comunicare.

Pronunţată în şedinţă publică azi, 20.12.2011.

PREŞEDINTE, GREFIER,

CONFORM CU ORIGINALUL

Red. A.Ş./M.C.O.
4 ex./11.01.2012

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECŢIA Cont. Adm. şi Fiscal
Prezenta copie fiind conformă cu originalul aflat în dosarul acestei instanţe Nr. 12757/2/2010 se legalizează de noi.
GREFIER ŞEF,

S-a anulat chitanţa/foaia de vărsământ Nr. .... suma de .... lei
GREFIER ŞEF,

Definitivă şi irevocabilă prin respingerea recursului ca nefondat, Dec. civ. nr. 565/05.02.2013 în Dos. 12757/2/2010

(146.064)